

**Відкритий міжнародний університет розвитку
людини «Україна»**

?

**Інструкція
з охорони праці № 9
для машиніста різальної машини**

м. Київ

Статус: Затверджено
Право доступу: Загальнодоступний
Використання: Тільки для внутрішнього використання
Автор: Дубовський О.С.
Редактор: Козачок О.В.

Зміст

1. Загальні положення.....	3
2. Вимоги безпеки перед початком роботи.....	6
3. Вимоги безпеки під час виконання роботи.....	7
4. Вимоги безпеки після закінчення роботи.....	9
5. Вимоги безпеки в аварійних ситуаціях.....	9

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Президента

Відкритого міжнародного
університету розвитку людини
«Україна»

« ____ » _____ 20 ____ № ____

Інструкція з охорони праці № 9 для машиніста різальної машини

1. Загальні положення

1.1 Ця інструкція з охорони праці (далі – інструкція) встановлює вимоги для осіб, які працюють машиністами різальної машини (далі – машиніст) та поширюються на всі підрозділи Університету.

1.2 До самостійної роботи машиністом допускаються особи віком не молодше 18 років, які пройшли: 1) медичне обстеження; 2) інструктаж (вступний, первинний) з питань охорони праці; 3) стажування на робочому місці від двох до п'ятнадцяти змін (допуск до стажування та роботи оформлюється наказом); 4) мають повну загальну середню освіту та професійно-технічну освіту або підготовку на виробництві.

1.3 Інструкція діє протягом 3 років з дня її затвердження.

1.4 Повторний інструктаж по даному виду робіт проводиться не рідше одного разу на 3 місяці. Про проведення первинного інструктажу, стажування на робочому місці, а також повторного, позапланового та цільового інструктажів та допуск до роботи працівника (працівників), особа, яка проводила інструктаж, вносить запис у «Журнал реєстрації інструктажів з питань охорони праці на робочому місці». У журналі після проведення інструктажу повинні бути підписи особи, яка інструктує та машиніста.

1.5 Машиніст повинен знати і виконувати вимоги даної інструкції, нормативно-правових актів з охорони праці, правилами користування засобами індивідуального та колективного захисту, а також первинними засобами пожежегасіння, знаходитися на своєму робочому місці (території підприємства) у тверезому стані. За невиконання вищезазначених вимог з охорони праці машиніст несе відповідальність відповідно до чинного законодавства України.

1.6 Машиніст зобов'язаний:

- виконувати правила внутрішнього трудового розпорядку;

- користуватися спецодягом і засобами індивідуального захисту;
- пам'ятати про особисту відповідальність за дотримання правил техніки безпеки і безпеки інших робітників, які його оточують;
- проходити у встановленому порядку попередні та періодичні медичні огляди;
- не допускати сторонніх осіб до роботи на різальній машині;
- вживати заходів до негайного усунення причин і умов, які перешкоджають виконанню робіт і негайно повідомляти керівника робіт (начальника зміни);
- не знаходитися на робочому місці у позаробочий час без відповідного дозволу безпосереднього керівника;
- не виконувати роботи не передбачені змінним завданням;
- не з'являтися на роботі у стані алкогольного або наркотичного сп'яніння;
- не виконувати вказівки, які суперечать правилам охорони праці;
- виконувати роботу, яка доручена начальником зміни і по якій був проведений інструктаж;
- не захарашувати робоче місце, проходи матеріалами;
- знати прийоми надання першої медичної допомоги потерпілим;
- вміти користуватися первинними засобами пожежегасіння.

1.7 В процесі роботи на машиніста можливий вплив наступних шкідливих та небезпечних виробничих факторів:

- підвищена запиленість повітря робочої зони;
- підвищений рівень шуму, що може призвести до нейросенсорної приглухуватості;
- недостатня освітленість робочої зони;
- травмування під час випадкового доторкання до рухомих частин (вузлів) різальної машини;
- травмування через відсутність (не установлені або неправильно зафіксовані) захисних огорожень та запобіжних пристроїв;
- підвищене фізичне навантаження;
- падіння ножів при неправильному зберіганні та переміщенні;
- ураження електрострумом.

1.8 Машиніст забезпечується безкоштовно спецодягом та засобами індивідуального захисту, а саме:

- напівкомбінезон бавовняний з футболкою - ГОСТ ССБТ 12.4.103-83;
- при необхідності – кепка, косинка (якщо довге волосся);
- рукавички трикотажні;
- протишумові вкладиші марки ЗМ 1261/12714.

1.9 Машиністу забороняється:

- працювати на інших машинах і приймати участь у виробничих процесах без відповідного оформлення, дозволу адміністрації та інструктажів з питань охорони праці;
- носити вільний одяг та прикраси, включаючи каблучки;
- працювати на несправному обладнанні, при знятих огорожах небезпечних зон, без достатнього освітлення;
- захащувати робоче місце;
- здійснювати прийом їжі на робочому місці, приймати їжу дозволяється лише у «кімнатах прийому їжі»;
- знаходитись на робочому місці у позаробочий час без відповідного дозволу начальника зміни;
- працювати одному у виробничому приміщенні.

1.10 Паління (куріння) дозволяється тільки в спеціально визначених місцях для паління і обладнаних приміщеннях поза робочими місцями.

1.11 При необхідності залишення робочого місця, працівник повинен вимкнути машину.

1.12 Одноножова різальна машина повинна відповідати наступним вимогам:

- зупинення ножів під час низхідного руху в довільному положенні у разі гальмування або припинення подавання електроенергії;
- зупинення ножа в завершальній стадії циклу у верхньому положенні (лезо ножа у верхньому положенні не повинно виступати нижче підошви балки притискача);
- застосування систем способів «зайнятості двох рук» (дворучне керування) для захисту працівника і не уможливлення випадків травмування;
- машина має бути забезпечена пристосуванням для видалення марзанів.

1.13 Машиніст не допускається до роботи в наступних випадках:

- з появою на роботі в стані алкогольного або наркотичного с'єяніння;
- за відсутності спецодягу, спецвзуття та інших засобів індивідуального

захисту,

- при хворобливому стані;
- без проходження періодичного медичного огляду;
- в разі порушення вимог нормативних актів з питань охорони праці.

1.14 Під час роботи машиніст повинен дотримуватись правил особистої гігієни, зокрема:

- утримувати в чистоті робоче місце і інструмент;
- розпочинати роботу тільки у засобах індивідуального захисту;
- правильно і дбайливо користуватись санітарно-побутовими приміщеннями, засобами індивідуального захисту;
- утримувати спецодяг у справному стані і чистому вигляді;
- перед кожним вживанням їжі мити руки водою з милом чи іншими миючими засобами;
- зберігати харчові продукти в холодильниках, які для цього призначені;
- дотримуватись питного режиму з врахуванням особливостей умов праці;
- дотримуватись режиму праці та відпочинку;
- при появі температури чи інших ознак захворювання слід попередити керівника робіт та негайно звертатись до лікаря.

2. Вимоги безпеки перед початком роботи

2.1. Машиніст перед початком зміни повинен:

- 2.1.1 Ознайомитись із записами в журналі технічного стану устаткування та прийняти зміну у машиніста попередньої зміни (при 2-х змінному графіку роботи).
- 2.1.2 Перевірити наявність і справність засобів індивідуального захисту.
- 2.1.3 Одягнути спецодяг (напівкомбінезон бавовняний з футболкою) та протишумові вкладиші (при працюючому обладнанні).
- 2.1.4 Візуально перевірити робоче місце та виробниче устаткування, цілісність проводу захисного заземлення, наявність і кріплення огорожень, функціонування запобіжних пристроїв, блокувань, пристроїв, що вмикають і вимикають устаткування.
- 2.1.5 Ввімкнути та візуально перевірити справність освітлюваних приладів.
- 2.1.6 Перевірити стан робочого місця та проходів на предмет відсутності сторонніх предметів, що заважають процесу роботи.
- 2.1.7 Переконатись у відсутності на машині сторонніх предметів (ключі, викрутки, обтиральні матеріали).

2.2 Перед пуском машини машиніст зобов'язаний перевірити:

- надійність кріплення огорожень і функціонування запобіжних засобів;
- відсутність обслуговуючого персоналу або сторонніх осіб у небезпечній зоні роботи устаткування;
- міцність кріплення і справний стан ножів та пристрою, що тримає ножі і балки притиску;
- справність пристрою, що вмикає та вимикає машину і гальмівних механізмів (особливо надійність автоматичної зупинки ножа при вимиканні машини вручну або запобіжними пристроями);
- роботу механізму упорної лінійки (затлу) за допомогою кнопок «вперед» і «назад» (або вручну);
- крайнє верхнє положення ножа (він не повинен виходити за нижню площину балки притиску).

2.3 Ножі необхідно зберігати у футлярах, в стійці для ножів, очищеними від мастила і бруду. Переносити ножі потрібно у спеціальних футлярах.

2.4 Під час установки ножа в машину потрібно підкласти під нього дерев'яні колодки.

2.5 Змащувати, чистити, налагоджувати і готувати до роботи (заміна ножа, правка ножа бруском на машині, заміна марзана і т.п.) слід тільки при вимкненому електродвигуні (перервати подачу напруги на машину). Слідкувати, щоб під час змащування машини мастило не попадало на механізми гальма.

2.6 Ніж у пристрої, який тримає, необхідно закріплювати всіма болтами. При закріпленні ножа треба бути дуже уважним і користуватись тільки справними (без збитих губок) ключами відповідних розмірів.

2.7 Для правки ножа необхідно користуватися брусками із спеціальною дерев'яною оправкою

2.8 Перевіряти і міняти марзан за допомогою спеціальних гачків.

2.9 Про всі виявлені несправності та недоліки повідомити начальника зміни та до їх усунення до роботи не приступати

3. Вимоги безпеки під час виконання роботи

3.1 Машиніст під час виконання роботи повинен:

3.1.1 Не допускати, щоб хтось з обслуговуючого (ремонтного) персоналу, сторонніх осіб знаходився у небезпечній зоні роботи устаткування (поблизу рухомих механізмів, які повністю не огорожені).

3.1.2 При змінах у роботі машини або ситуації, що впливає на безпеку роботи, негайно вимкнути машину і повідомити про несправність майстра зміни.

- 3.1.3 При розрізуванні віддрукованих аркушів на дрібні частини (при відсутності програмного забезпечення) необхідно користуватись спеціальними приставками-кутниками, при цьому руки повинні знаходитись від лінії різання на відстані не менше 15 см.
- 3.1.4 Продукцію, що розрізається необхідно укладати акуратно і тільки на спеціально відведені місця (висота стосу від рівня підлоги не повинна перевищувати 106 см)..
- 3.1.5 Постійно контролювати, чи вільні проходи до регульовальних місць машини та не залишати без нагляду машину, яка працює.. Для чищення і профілактики необхідно зупинити і заблокувати машину.
- 3.2 Пуск машини на робочий хід, а також усі допоміжні роботи з її технічного налагодження, чищення, змащення виконує тільки машиніст різальної машини.
- 3.3 Напівфабрикати машиніст транспортує за допомогою роликів. Експлуатація несправного механізму забороняється. При транспортуванні спеціальних матеріалів, напівфабрикатів і готової продукції, вантаж слід рівномірно розміщувати на транспортному механізмі таким чином, щоб не була порушена стійкість механізму та не обмежувався огляд шляху транспортування.
- 3.4 Під час роботи машини машиністу забороняється:
- братися за ніж з боку леза при його установці на машину;
 - при розрізуванні паперу, картону, віддрукованої продукції та інших матеріалів підтримувати їх руками поблизу лінії різання;
 - виймати обрізану продукцію з-під ножа до повної його зупинки в крайньому положенні;
 - залишати ногу на педалі балки, що притискує стос під час укладання і знімання продукції;
 - працювати на машині одночасно двома працівниками;
 - працювати на машині без огорожень небезпечних зон, при несправних запобіжних пристосуваннях на гальмових пристроях та пристроях, що вмикають і вимикають машину;
 - самовільно регулювати фрикційне зчеплення і гальмовий механізм;
 - змащувати, чистити або усувати неполадки при ввімкненому електродвигуні;
 - стояти впритул до огорож або працювати без них;
 - залишати без догляду ввімкнену машину, залишаючи робоче місце;
 - відкривати електрошкафи і корпуси розподільчих щитків;
 - залишати ніж без пакування і приставляти його до машини або стіни;

- торкатись будь-яких рухомих частин машини.
- 3.5 При неполадках або виходу із ладу пристрою безпеки (кнопки «СТОП», гальма обладнання тощо) машиніст повинен негайно зупинити машину, знеструмити її вимкнувши головний рубильник і доповісти начальнику зміни. Не приступати до роботи поки не будуть усунені всі недоліки.
- 3.6 У разі нещасних випадків чи раптових захворювань, фактів порушення технологічного процесу, виявлених несправностей пристроїв, інструменту та інших небезпечних факторів, що створюють загрозу життю і здоров'ю працюючих машиніст зобов'язаний негайно припинити роботу і повідомити про це начальника зміни.
- 3.7 До прибуття комісії з розслідування на місці події необхідно зберігати обстановку та устаткування у такому стані, в якому вони були на момент події, якщо це не загрожує життю та здоров'ю інших працівників і не призведе до більш тяжких наслідків. Крім того, необхідно вжити заходів щодо недопущення подібних випадків у ситуації, що склалася.

4. Вимоги безпеки після закінчення роботи

Машиніст після закінчення роботи повинен:

- 4.1 Відключити машину та устаткування, вимкнути пульт керування, прибрати інструменти, пристрої у шафу для інструментів, привести в порядок робоче місце.
- 4.2 Вимкнути освітлення біля машини, вентиляцію та компресор.
- 4.3 Ретельно вимити руки та лице теплою водою з милом, прийняти душ. Заборонено використовувати для миття рук змивно-змащувальних речовин.
- 4.4 Зробити записи в робочих журналах, в тому числі в «Журналі передачі зміни»
- 4.5 Зняти засоби індивідуального захисту та спецодяг, прибрати їх у гардероб або в спеціальну шафу.
- 4.6 Повідомити керівника (начальника зміни) про всі недоліки, що виявились у процесі роботи.

5. Вимоги безпеки в аварійних ситуаціях

Машиніст в аварійних ситуаціях повинен дотримуватись наступних вимог:

- 5.1. При виникненні аварій (загорання електродвигуна, електропроводів, виявленні на металевих частинах обладнання напруги (відчуття дії електроструму), припиненні подачі електроенергії та інше) або ситуацій, що можуть призвести до них і нещасних випадків, необхідно: припинити роботу, знеструмити устаткування;
- 5.2. Про кожний нещасний випадок потерпілий або працівник, який його

виявив чи інша особа-свідок нещасного випадку повинні негайно повідомити безпосереднього керівника робіт чи іншу уповноважену особу підприємства і вжити заходів до надання необхідної допомоги потерпілому.

5.3. Машиніст повинен дотримуватись наступної послідовності надання першої допомоги.

По-перше, необхідно усунути вплив на організм небезпечних та шкідливих чинників, які загрожують здоров'ю та життю потерпілого (звільнити від впливу електричного струму, погасити одяг, що горить, тощо).

По-друге, визначити характер і тяжкість травми, найбільшу загрозу для життя потерпілого та послідовність заходів щодо його рятування.

По-третє, вжити потрібних заходів щодо рятування потерпілого в порядку терміновості (відновити прохідність дихальних шляхів, провести штучне дихання, зовнішній масаж серця, зупинити кровотечу, зафіксувати місце перелому, накласти пов'язку і таке інше).

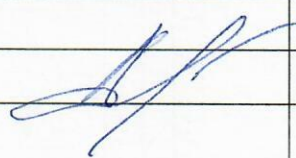

По-четверте, підтримати основні життєві функції потерпілого до прибуття медичного працівника.

5.4. Допомога потерпілому, яка надається не медичними працівниками, не повинна замінювати допомогу з боку медичного персоналу, а повинна надаватися лише до прибуття лікаря.

5.5. При виникненні пожежі машиніст повинен увімкнути пожежну сигналізацію; повідомити пожежну охорону за телефоном 101, адміністрацію підприємства (начальника зміни) і приступити до гасіння пожежі наявними в цеху або на робочому місці засобами пожежегасіння.

5.6. При гасінні пожежі в електроустановках необхідно використовувати вуглекислотні вогнегасники для уникнення ураження електричним струмом.

5.7. До усунення (ліквідації) наслідків аварії приступати тільки після розпорядження керівника (начальника зміни) та в його присутності.

Розроблено:		
Директор ВДК		О. С. Дубовський
Погоджено:		
Інженер з охорони праці		О. В. Козачок
Начальник юридичного відділу		В. І. Шамрай